

III/2010 (IX. 24.) SZ. DÉKÁNI KÖRLEVÉL

A Trefort-kert Alapítványról

A Trefort-kert Alapítványt az ELTE Bölcsészettudományi Karának volt és jelenlegi intézetigazgatói hozták létre azzal a céllal, hogy támogatást nyújthasson mindazoknak a közös céloknak a megvalósításához, amelyek előbbre viszik a Kar, mint fizikai környezet (Trefort-kert), mint oktatási, kutatási és tudományos műhely, mint szellemi közösség, illetve, mint kulturális tér ügyét.

A Trefort-kert Alapítvány várja mindazokat a célzott (egy-egy konkrét, megnevezett projektre történő) vagy általános támogatásokat, amelyek – akár alumnusaink adják a közös, általuk is fontosnak tartott célok megvalósítására, akár a magyar humán művelődés, kultúra és tudomány támogatása iránt elkötelezett támogatóktól származik – segítenek közös céljaink megvalósításában. E célok nem egyszerűen az ország rangsorok szerint hagyományosan elsőszámú, legrégebbi, legnagyobb és legszélesebb képzési portfóliójával rendelkező karának céljai, hanem a magyar humán, véleményformáló értelmiség, jövőnk záloga képzésének céljai. Az Alapítvány alábbiakban felsorolt céljai kiegészítik azokat a törekvéseket, amelyek a Bölcsészettudományi Kar küldetését jellemzik.

Az Alapítvány céljai és tevékenységi köre:

- 1) A Trefort-kert, amely
  - (1) a budapesti VIII. kerületi ingatlan-nyilvántartásban 36556 helyrajzi számon felvett, a természetben a 1088 Budapest, Rákóczi út 5. szám alatti, egyetem megnevezésű, a Magyar Állam tulajdonában álló, és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gazdasági Igazgatóságának kezelésében álló,
  - (2) és a budapesti VIII. kerületi ingatlan-nyilvántartásban 36558/5 helyrajzi számon felvett, a természetben a 1080 Budapest, Puskin u. 3. szám alatti, egyetem megnevezésű, a Magyar Állam tulajdonában álló, és az Eötvös Loránd Tudományegyetem kezelésében álló, ingatlan-együttest jelenti (a továbbiakban: Trefort-kert), az ott található épületek, terek, utak, és oktatási termek felújításának támogatása, különös tekintettel azok műemléki jellegére.
- 2) A Trefort-kert informatikai hálózatának bővítése, teljes kiépítése.
- 3) A Trefort-kerti könyvtárak fejlesztésének támogatása.
- 4) A Trefort-kert kulturális életének fejlesztése, színesítése kulturális rendezvények és programok szervezésével.
- 5) Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának (a továbbiakban: Kar) oktatói- és hallgatói mobilitásának előmozdítása, az egyetemi polgárok közötti kapcsolatok fejlesztése, a jelentős külföldi és hazai szakmai adatbázisok folyamatos megvásárlásának vagy előfizetésének elősegítése, és a Kar oktatóinak és hallgatóinak ingyenes használatába bocsátása.
- 6) A Kar és környezete közötti kapcsolatok fejlesztése, kommunikációs csatornák (lapkiadás, internetes oldal, stb.) fejlesztése és kialakítása.
- 7) A Kar kiadványainak, brosráinak, egyéb sajtótermékeinek kiadása, terjesztése.
- 8) A Kar hátrányos helyzetű hallgatóinak körében az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése.
- 9) A Kar oktatói, hallgatói közösségeinek fejlesztése; mozgásgazdag, sportos életvitelre nevelése és ösztönzése.
- 10) A Zöld Kar Program megvalósítása, célkitűzéseinek, azzal kapcsolatos rendezvényeinek támogatása (A Zöld Kar Program a Kar vezetése által kidolgozott komplex program, melynek céljai között szerepel Trefort-kert parkosítása, a Kar környezetének védelme, a Kar fenntartható fejlődés elveivel harmóniában álló működésének megvalósítása, a Trefort-kert kerékpáros-barát intézménnyé történő átalakítása, valamint a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása a környezettudatos gondolkodás égisze alatt).

A Trefort-kert Alapítvány az ELTE Bölcsészettudományi Karának alapítványa. Az Alapítvány támogatása a Kar támogatása. Az előttünk álló fejlesztések mindennapi oktató, alkotó és tudományos munkánk feltételeinek javítását hivatottak elősegíteni. Az Alapítványt szánjuk annak a hivatalos csatornának, amelyen keresztül mindenféle külső támogatást a Kar céljai – saját céljaink – megvalósításának szolgálatába tudunk állítani.

Ezért kérünk mindenkit – lett legyen ő kollégánk, diákunk, alumnusunk, külső támogatónk és barátunk – tehetsége, kapcsolatai és anyagi támogatása segítségével segítse elő az Alapítvány és vele a Kar célkitűzéseinek megvalósítását. Külön kérjük azoknak a határon túli, többek között Európán kívüli magyaroknak, magyar szervezeteknek a támogatását, amelyek felelősséget éreznek a magyar humán tudományosság, a magyar nyelv, a magyar kultúra ápolásának ügyéért, hogy adományaikkal támogassák e terület magyarországi fellelővívárát, a magyar humán értelmiség képzésének elsősávámú központját, jövönk egyik zálogát.

A Trefort-kert Alapítványt 2010 áprilisában alapították:

Prof. Dr. Bárdosi Vilmos, intézetigazgató, Romanisztikai Intézet
Dr. Bodnár Gábor, tanszékvezető, Zenei Tanszék
Dr. habil. Bodnár István, intézetigazgató, Filozófia Intézet
Dr. habil. Borsodi Csaba, dékánhelyettes, Történeti Intézet igazgatója
Dr. Brenner Koloman, dékáni megbízott
Prof. Dr. Fodor Sándor, a Kar volt dékánja
Prof. Dr. Frank Tibor, intézetigazgató, Angol-Amerikai Intézet
Prof. Dr. Hamar Imre, intézetigazgató, Távol-keleti Intézet
Prof. Dr. Izsák Lajos, volt rektorhelyettes
Prof. Dr. Jászay László, intézetigazgató, Szláv és Balti Filológiai Intézet
Prof. Dr. Juhász Dezső, intézetigazgató, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
Prof. Dr. Kulcsár Szabó Ernő, intézetigazgató, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet
Prof. Dr. Knipf Erzsébet, intézetigazgató, Germanisztikai Intézet
Prof. Dr. Klaudy Kinga, tanszékvezető, Fordító- és Tolmácsképző Tanszék
Dr. Orlovsky Géza, dékánhelyettes
Prof. Dr. Orosz Magdolna, rektorhelyettes, Germanisztikai Intézet
Prof. Dr. Pál Ferenc, dékánhelyettes
Prof. Dr. Raczký Pál, intézetigazgató, Régészettudományi Intézet
Prof. Dr. Rényi András, intézetigazgató, Művészettörténeti Intézet
Prof. Dr. Vásáry István, intézetigazgató, Orientalisztikai Intézet
Prof. Dr. Verebélyi Kincső, intézetigazgató, Néprajzi Intézet

A Trefort-kert Alapítvány első kuratóriuma:

Elnök: Dr. habil. Dezső Tamás, dékán
Tagok: Prof. Dr. Szabó Miklós, akadémikus
Prof. Dr. Kiss Jenő, akadémikus
Prof. Dr. Ritoók Zsigmond, akadémikus, professor emeritus
Prof. Dr. Nyomárkay István, akadémikus, professor emeritus
Prof. Dr. Bańczerowski Janusz

A Trefort-kert Alapítvány Felügyelő Bizottságának tagjai:

FB elnöke: Prof. Dr. Király Miklós, dékán, ELTE ÁJTK
FB tagjai: Prof. Dr. Földi András, dékánhelyettes, ELTE ÁJTK
Dr. Varga István, dékánhelyettes, ELTE ÁJTK

A Trefort-kert Alapítvány titkára: Kóczán András Imre, dékánititkárság-vezető

A Trefort-kert Alapítvány számlaszáma:

OTP Bank 11707062-20000480-00000000
IBAN HU16 1170 7062 2000 0480 0000 0000
Az OTP Bank SWIFT azonosítója (BIC) OTPVHUHB

Dr. Dezső Tamás
dékán

PREAMBULUM A TREFORT-KERT ALAPÍTVÁNYHOZ

A társadalmak fejlődése elsősorban azon múlik, mekkora az előrehaladás az anyagi és szellemi kultúrában, más szavakkal azon, mennyi tudást hoznak létre és halmoznak föl a közösségek. Ezért az emberi civilizáció fejlődésének legfontosabb motorja a tudomány, amely a tudás létrehozásának és terjesztésének fő letéteményese. A felvilágosodás racionalizmusa a tudományt képzeletbeli trónra ültette, tekintéllyel ruházta föl, nagy elvárásokat ébresztve vele szemben. A 19. századnak különösen a második felében a tudománnyal foglalkozók úgy tekintettek tevékenységükre, mint amellyel egyidejűleg szolgálják a szűkebb közösséget, nemzetüket és a tágabb közösséget, az emberiséget. A tudomány művelésének az ethosza olyan gondolatokat hívott elő, hogy a tudásnak elvei vannak, nem érdekei.

A tudományos ismeretanyag megszerzésének legfontosabb fórumai az egyetemek. Ahol egyetemek születtek és születnek, ott a tudás létrehozásának (a kutatásnak) és továbbadásának (a legmagasabb szintű intézményes oktatásnak) a szinterei jöttek és jönnek létre. Az egyetemek így módon a tudomány fellegráirai. A tudomány az igazság kérlelhetetlen keresése – írta Kodály –, amely nem lehet se a teológia szolgálóleánya, sem a politika prostituáltja. Ahol tudományt művelnek, ott a gondolatnak szabadnak kell lennie, s ott az igazságot ki is kell mondani. Ahol azonban a gondolat szabadságának légkörében az igazságot kutatják és adják tovább, ott a minőségigényt és a felelősséget is nagybetűvel írják. A minőségigényt és a felelősséget, amellyel a tanár és az értelmiségi létre törekvő hallgató egyaránt tartozik a szűkebb és tágabb környezetnek, azaz saját közösségének és az emberiség alkotta nagy közösségnek egyaránt. Eötvös Loránd, aki idén 375 éves egyetemünknek hallgatója, tanára és rektora is volt, a személyi felelősségre nagy hangsúlyt fektetett: „Tudományos az iskola, tudományos a tanítás ott, de csakis ott, ahol tudósok tanítanak [...] Az egyetemi kérdés [...] mindenekelőtt személyi kérdés, amely mellett a szervezetére, szabályaira vonatkozó kérdések csak másodrendű érdekűek.” Aminként nem az íróasztal teszi a mellette ülőt nagygyá, hanem fordítva, akként az egyetemet is elsősorban tanárai szakmai és emberi kiválósága teszi alkalmassá az egyetem színvonalassá, kiválóvá tételére.

A megváltozott körülmények, a kitarult világ globális kihívásai, lehetőségei és problémái közepette sem változtak bizonyos alapkérdések. Az egyetemek ma is a tudomány és a felsőoktatás társadalmi tekintélynek örvendő intézményei, az igazság keresésének és továbbadásának legfontosabb szinterei.

Jól tudjuk, a tudomány műveléséhez nem elég a tehetség, az elszánás. Szükség van az eredményes kutatáshoz nélkülözhetetlen külső (intézményi, infrastrukturális, anyagi) feltételek meglétére is. Ennek a triviális mondatnak az igazát saját bőrükön azok érezhetik, akik forráshiányos országok egyetemén, a tudományos kutatásra és oktatásra a kelleténél kevesebb támogatást biztosító politikai vezetés fennhatósága alatt dolgoznak. Eötvös Loránd nem véletlenül írta annak idején: „messze földről [...] sokszor meszeszerű hírek jutnak el hozzánk. Nagy urak, kik életök legjobb óráit a tudománnyal való foglalkozásuknak köszönhetnék, iparosok, kik gazdaságuk forrását a tudomány alkalmazásában találták, milliomokra rúgó adományokkal mintegy varázsütéssel teremtenek új egyetemet vagy öntenek új életet a régiekben.” Az egyetemi tanulmányok anyagi támogatása azonban régebbi időkre nyúlik vissza. A 18. században már nem volt ritka nálunk sem, hogy az arisztokrácia bizonyos tagjai részben vagy egészben magukra vállalták tehetséges ifjak egyetemi tanulmányainak a finanszírozását. A tanulmányi járulék-ként vagy alapítványi ösztöndíjként fizetett pénzüsszeget (az alumneumot) előteremtők voltak az alumnusok, s ezeknek a korai tudománypártoló személyeknek a példáját követő szándékkal jött létre Nyugaton az ún. alumni-mozgalom, tehát az alumnusok mozgalma, amely összefogja az egyetemüket – az alma mater iránti hálától is készíttette – támogatók virtuális közösségét.

A civil társadalom tehetőse része ma is sokat tehet azért, hogy egyetemeink, így patinás, nevezetes múltú egyetemünk, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara is eredményesebben szolgálhassa a magyarságot és az emberiséget. A Trefort-kert Alapítvány elsősorban azokat szólítja meg, akik egyetemünk Bölcsészettudományi Karában alma materüket tisztelhetik. De nem csak azokat. Mindazokat, akik súlyt fektetnek arra, hogy adományaik teljes egészükben s garantáltan össztársadalmi szempontból is nemes célokat szolgáljanak. Márpedig azok a célok, amelyek az ELTE Bölcsészettudományi Kara Trefort-kert Alapítványának kinyilvánított céljai, ilyenek. Azt kívánják ugyanis elősegíteni, hogy a magyarországi humán értelmiség képzésében meghatározó szerepet játszó bölcsészkar olyan korszerű körülmények között végezhesse dolgát, hogy biztosíthassa hallgatóinak magas szakmai tudását. Hogy elősegítse a minőség- és felelősségigényt személyes példájukkal hitelesítő, a hagyományt és újítást ötvöző, kreatív, közösségben gondolkodó és tevékenykedő, a folytonos korszerűsítés igényét és az újítás bátorságát magukkal vívő jövőendő értelmiségiek képzését.

Akik a Trefort-kert Alapítványt támogatják, azok nem egyszerűen az ELTE Bölcsészettudományi Karát támogatják, hanem a magyar tudományosság, kultúra és művelődés jövőjének ügyét is.

Prof. Dr. Kiss Jenő, akadémikus